Uitvoeringsplan

STERK VOOR NOORD

2027-2029

Inhoud

1. Voorwoord 3
2. Inleiding en context 4
3. Werkwijze 2027–2029 5
4. Overkoepelende thema's 6
5. Programmaopzet 7
6. Ontwikkelingen en kansen 9
7. Aanpak per opgave 13
   - 7.1 Jeugd, jongeren en onderwijs 13
   - 7.2 Financiële zelfredzaamheid en taal 21
   - 7.3 Fijn en veilig wonen 25
8. Organisatie en programmateam 34
9. Samenwerking en governance 35
10. Financiën 36

Versie 08-10-2026

1. Voorwoord

Met dit uitvoeringsplan bouwen we voort op de resultaten van het programma Sterk voor Noord van de periode 2025–2026. In de afgelopen jaren is door inwoners en partners een stevige basis gelegd in Leidschendam-Noord, met concrete verbeteringen op het gebied van onderwijs, participatie en leefbaarheid. Tegelijkertijd zien we dat de opgaven complex en hardnekkig zijn en vragen om meer samenhang en langdurige inzet.
De ontwikkelingen laten zien dat Leidschendam-Noord op belangrijke onderdelen dichter bij het gemeentelijke gemiddelde komt en dat meer inwoners kunnen meedoen. Zo is het aandeel kinderen in groep 7 dat het eigen leven met een 8 of hoger waardeert, toegenomen ten opzichte van het gemiddelde van Leidschendam-Voorburg. Het verschil nam af van 4 procentpunt in schooljaar 2023/2024 naar 3 procentpunt in 2024/2025 en 1 procentpunt in 2025/2026. In dat laatste schooljaar bedroeg het aandeel 81% in Leidschendam-Noord, tegenover 82% in de gemeente als geheel.

Ook op het gebied van maatschappelijke participatie is vooruitgang zichtbaar. Het percentage inwoners dat aangeeft meestal voldoende mee te kunnen doen in de samenleving — bijvoorbeeld via werk, vrije tijd, sport, cultuur, sociale contacten of vrijwilligerswerk — steeg in beide wijken. In Prinsenhof nam dit aandeel toe van 56% in 2021 naar 57% in 2025, na een tijdelijke daling naar 49% in 2023. In De Heuvel/Amstelwijk was sprake van een aanhoudende stijging: van 61% in 2021 naar 64% in 2023 en 68% in 2025.
Bronnen: JGZ Zuid-Holland West, schoolonderzoeken; Wijkatlas Leidschendam-Voorburg. De indicator over levenstevredenheid is opgenomen in de programmabegroting 2027.

"Als ik terugkijk op de afgelopen jaren, zie ik vooral hoeveel mensen zich met hart en ziel inzetten voor Leidschendam-Noord. Dat raakt mij en maakt mij trots. Tegelijkertijd weet ik dat we er nog niet zijn. De opgaven in de wijk zijn te groot en te veel met elkaar verbonden om ieder vanuit zijn eigen rol op te lossen. We hebben elkaar nodig: collega's binnen de gemeente, onze partners in de wijk en vooral de inwoners zelf. Iedereen brengt eigen kennis, ervaring en ideeën mee. Met dit nieuwe plan willen we die krachten nog beter verbinden. Door naar elkaar te luisteren, elkaar vast te houden en samen verantwoordelijkheid te nemen, kunnen we echt het verschil maken voor de inwoners van Leidschendam-Noord."

Verantwoording en monitoring vindt plaats in een verslag over de periode van het uitvoeringsplan. Het volgende verslag verschijnt begin 2027 over de periode van het uitvoeringsplan 2025-2026. De programmamonitor verschijnt in 2028. Daarin wordt veel nuttige informatie uit de grote 2-jaarlijkse inwonersonderzoeken meegenomen. De verantwoording en monitors zijn terug te vinden op de website van Sterk voor Noord (www.sterkvoornoord.nl/programma).
In de periode 2027–2029 zetten we een volgende stap: van een verzameling projecten naar een meer programmatische en integrale aanpak.
We verbinden de opgaven nog nadrukkelijker met elkaar om meer impact te bereiken. Door per opgave te werken met een beperkt aantal samenhangende aanpakken, vergroten we de impact, versterken we de samenwerking en zorgen we voor meer continuïteit voor inwoners. De basis die we de afgelopen 4 jaar hebben gelegd, maakt deze volgende stap mogelijk. De investeringen in de samenwerking met partners, ondernemers en inwoners werpen nu hun vruchten af en dragen bij aan de grotere opgaven. Samen met partners, ondernemers en inwoners bouwen we verder aan een kansrijke toekomst voor alle bewoners van Leidschendam-Noord.

Bianca Bremer
Wethouder Sterk voor Noord

2. Inleiding en context

Het programma Sterk voor Noord heeft als lange termijn ambitie dat inwoners in 2041 gelijke kansen hebben en dat achterstanden op het gebied van onderwijs, financiële zelfredzaamheid en wonen zijn ingelopen. In de periode 2025–2026 is gewerkt met een open werkwijze waarbij partners en inwoners projecten konden indienen. Dit heeft geleid tot een groot aantal waardevolle initiatieven en nieuwe samenwerkingen. Binnen de gemeentelijke organisatie lag de nadruk vooral op de uitvoering van initiatieven en eigen beleid, waardoor de onderliggende oorzaken en de samenhang met andere initiatieven en beleidsterreinen nog niet altijd integraal in beeld waren.

Voor de periode 2027–2029 kiezen we daarom voor een iets andere aanpak:

- Meer focus per opgave
- Minder losse projecten
- Meer integrale samenwerking
- Meer structurele impact

Sterk voor Noord: van projecten naar een beweging

Het programma staat voor een bredere beweging waarin bewoners, partners en gemeente samen werken aan een duurzame verbetering van Leidschendam-Noord. De uitdagingen in de wijk op het gebied van gezondheid, bestaanszekerheid, onderwijs, sociale samenhang, veiligheid en leefbaarheid hangen sterk met elkaar samen. Daarom is een aanpak nodig die verder gaat dan afzonderlijke projecten of beleidsprogramma's. De opgaven vragen om een andere manier van werken, waarbij niet de grenzen van organisaties of beleidsterreinen centraal staan, maar de dagelijkse werkelijkheid van inwoners.

In de afgelopen jaren is zichtbaar geworden dat deze beweging al in gang is gezet.

- Partners weten elkaar beter te vinden
- Bewoners worden vaker betrokken bij plannen en initiatieven
- Binnen de gemeente groeit het besef dat complexe maatschappelijke vraagstukken alleen gezamenlijk kunnen worden aangepakt

Tegelijkertijd laat de praktijk zien dat dit nog geen vanzelfsprekendheid is. Werken vanuit afzonderlijke opdrachten, budgetten en verantwoordingslijnen blijft vaak de dominante werkwijze. De komende jaren staat daarom niet alleen de uitvoering van projecten centraal, maar ook het verder versterken van deze beweging. Dat betekent investeren in samenwerking, gezamenlijke verantwoordelijkheid, vertrouwen en een lange termijnperspectief. Het vraagt van alle betrokken partijen dat zij verder kijken dan hun eigen opgave en bijdragen aan de gezamenlijke ambitie voor Leidschendam-Noord.

Deze verandering is geen tijdelijk programma-effect, maar een transitie. Een geleidelijke omslag van denken en werken vanuit afzonderlijke domeinen naar een integrale, gebiedsgerichte aanpak. Juist in wijken waar vraagstukken zich opstapelen, blijkt deze manier van werken noodzakelijk om duurzame resultaten te bereiken. Sterk voor Noord is daarmee niet alleen een uitvoeringsprogramma, maar ook een leer- en veranderproces voor de gemeente, haar partners en de wijk zelf. Het uiteindelijke doel is niet alleen het realiseren van concrete activiteiten en projecten, maar het creëren van een blijvende beweging waarin inwoners, maatschappelijke partners, ondernemers en gemeente samen verantwoordelijkheid nemen voor een sterke, veerkrachtige en kansrijke wijk. Het succes van Sterk voor Noord wordt daarom niet alleen bepaald door het aantal gerealiseerde projecten, maar ook door de mate waarin samenwerking, gezamenlijk eigenaarschap en gebiedsgericht werken wordt gerealiseerd.

3. Werkwijze 2027–2029

In de nieuwe werkwijze staat centraal dat per opgave wordt gewerkt met integrale aanpakken die meerdere doelen tegelijk bedienen.

Belangrijke uitgangspunten:

- Preventie staat voorop, aangevuld met gerichte interventies waar nodig
- Samenwerking tussen onderwijs, zorg, veiligheid en participatie
- Inwoners worden actief betrokken en waar mogelijk mede-eigenaar
- Bestaande initiatieven worden benut en ingebed
- Beoogde veranderingen aan aanpassingen van beleid worden optimaal benut

Ten opzichte van 2025–2026 betekent dit:

- Minder projectsubsidies
- Meerjarige afspraken met partners
- Accent verleggen naar meer intergemeentelijke samenwerking

4. Overkoepelende thema's

De opgaven in Sterk voor Noord hangen nauw met elkaar samen. Daarom werken we vanuit een aantal gezamenlijke thema's die richting geven aan alle activiteiten binnen het programma.

Preventie voorop

Voorkomen is beter dan oplossen. Binnen Sterk voor Noord zetten we daarom nadrukkelijk in op preventie. Door problemen vroegtijdig te signaleren en inwoners tijdig te ondersteunen, voorkomen we dat achterstanden en sociale problemen groter worden of zich opstapelen. Dit vraagt om een aanpak voor de lange termijn, investeringen aan de voorkant en een goede samenwerking tussen alle partners. En goede monitoring van de data. Met actuele gegevens kunnen we zien wat werkt en waar we moeten bijsturen op doelen en resultaten.

Sterke buurten en verbonden inwoners

Een sterke wijk begint met inwoners die elkaar kennen, ontmoeten en helpen. Goede contacten tussen inwoners zijn belangrijk voor een fijne en leefbare buurt.
Ze dragen ook bij aan betere kansen op het gebied van wonen, gezondheid, meedoen in de samenleving, veiligheid en gelijke kansen.
Daarom stimuleren we ontmoetingen, versterken we netwerken en ondersteunen we initiatieven van Inwoners.

Zo bouwen we samen aan buurten waarin mensen naar elkaar omkijken en zich betrokken voelen bij hun omgeving.
De kracht van een wijk zit in de inwoners. Inwoners worden daarom niet alleen geïnformeerd, maar actief betrokken bij het maken, uitvoeren en verbeteren van plannen. Inwoners kennen hun wijk als geen ander. Hun kennis, ervaringen en ideeën helpen ons om keuzes te maken die aansluiten bij wat er echt nodig is in de wijk.
De inzet van onze welzijnspartners zoals Woej, SenW en Gro-up, is hierbij onmisbaar.

Een sterkere verbinding tussen sociaal, fysiek en veiligheid

Sociale-, fysieke- en veiligheidsvraagstukken zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Een veilige wijk vraagt niet alleen om toezicht en handhaving, maar ook om aandacht voor gezondheid, kansen, ondersteuning en verbinding tussen inwoners. Andersom geldt ook dat mensen zich veilig moeten voelen om mee te kunnen doen in hun buurt. De inrichting van de gebouwen en de openbare ruimte speelt een grote rol in de veiligheidsbeleving van inwoners. Daarom versterken we de samenwerking tussen het sociaal domein, fysiek domein, veiligheid, toezicht en handhaving en onze partners in de wijk.

Communicatie en zichtbaarheid

Goede communicatie helpt om inwoners, partners en de gemeente verbonden te houden aan de doelen van Sterk voor Noord. Daarom ontwikkelen we een communicatieaanpak die resultaten zichtbaar maakt, verhalen uit de wijk deelt en inwoners uitnodigt om mee te denken en mee te doen.
Zo is communicatie niet alleen een manier om informatie te geven, maar ook een middel om betrokkenheid, vertrouwen en samenwerking te versterken. De basis hiervoor bestaat uit de website, een bewonersnieuwsbrief die 4 keer per jaar verschijnt, een periodieke partnernieuwsbrief, social media kanalen zoals Facebook, Instagram en LinkedIn en bijeenkomsten voor partners in de wijk.

5. Programmaopzet

Opgaven

In het programmaplan gaan we uit van 3 hoofdopgaven met bijbehorende doelen, te weten:

- Jeugd, jongeren en onderwijs
- Financiële zelfredzaamheid en participatie
- Fijn en veilig wonen

De opgaven hangen sterk met elkaar samen. Problemen op het gebied van onderwijs, werk, armoede en veiligheid beïnvloeden elkaar. Daarom wordt gewerkt vanuit integrale aanpakken die deze domeinen verbinden.

Randvoorwaarden voor succes

Met Sterk voor Noord werken we aan wijken waar inwoners prettig kunnen wonen, zich veilig voelen en voldoende kansen hebben om mee te doen. Daarbij streven we naar:

- Meer samenhang tussen bestaande projecten en investeringen
- Meer betrokkenheid van inwoners bij hun wijk
- Sterkere samenwerking tussen gemeente en maatschappelijke partners
- Een slimme inzet van geld, kennis en capaciteit
- Zichtbare en blijvende verbeteringen in leefbaarheid, veiligheid en kansen voor inwoners

Om deze resultaten te bereiken, zijn een aantal voorwaarden belangrijk:

- Een duidelijke bestuurlijke opdracht en voldoende mandaat
- Heldere regie en eigenaarschap op wijkniveau
- Goede samenwerking tussen sociale, fysieke, economische en veiligheidsopgaven
- Voldoende capaciteit voor coördinatie, uitvoering en het betrekken van inwoners
- Actieve inzet van gemeente, partners en bewoners om initiatieven met elkaar te verbinden en te versterken

Hoe werken we

Binnen Sterk voor Noord kiezen we voor een gebiedsgerichte aanpak. Dat betekent dat inwoners, maatschappelijke organisaties, ondernemers, woningcorporaties en de gemeente samenwerken aan de opgaven in de wijk.

In Noord lopen al veel projecten, investeringen en bewonersinitiatieven die bijdragen aan een prettige en veilige leefomgeving. Door deze beter met elkaar te verbinden en op elkaar af te stemmen, versterken zij elkaar. Zo ontstaat voor bewoners 1 herkenbare aanpak.

Bij complexe vraagstukken zorgt een projectleider voor samenhang en afstemming. Deze brengt lopende initiatieven en ontwikkelingen in beeld, stimuleert samenwerking tussen partijen en verbindt sociale, fysieke en veiligheidsopgaven met elkaar. Daarbij maken we zoveel mogelijk gebruik van bestaande netwerken, samenwerkingsverbanden en bewonersinitiatieven. Van partners en gemeentelijke afdelingen vraagt dit om ook de doelen van het programma in het oog te houden. Nieuwe plannen en beleid worden waar mogelijk aan deze doelen getoetst. Noord kan daarbij ook dienen als proeftuin voor nieuwe aanpakken.

Inwoners maken het verschil

De betrokkenheid van inwoners is onmisbaar voor blijvende resultaten. Daarom investeren we in goede contacten met inwoners en geven we ruimte aan hun ideeën en initiatieven.

De gebieds- en leefbaarheidsregisseur speelt hierin een belangrijke rol, net als de professionals van onze maatschappelijke partners die dagelijks contact hebben met inwoners. Tegelijkertijd is de beschikbare capaciteit, vooral binnen de welzijnsorganisaties, beperkt. Dit vraagt om duidelijke keuzes in wat we samen met inwoners kunnen oppakken.

Deze aanpak vormt een belangrijk onderdeel van de verdere uitvoering van het programma Sterk voor Noord. Door samenwerking, een duidelijke regie en actieve betrokkenheid van inwoners bouwen we stap voor stap aan wijken waar mensen prettig wonen, elkaar ontmoeten en volop kansen hebben om mee te doen.

6. Ontwikkelingen en kansen

Nieuwe bibliotheek

Begin 2027 opent op het Fluitpolderplein de vernieuwde Bibliotheek aan de Vliet. De bibliotheek wordt een toegankelijke ontmoetingsplek waar inwoners kunnen lezen, leren, werken, elkaar ontmoeten en ondersteuning kunnen vinden. Inwoners kunnen bovendien actief bijdragen aan activiteiten en het aanbod van de bibliotheek.

Met ruime openingstijden, ook in de avond en op zondag voor leden, groeit de bibliotheek uit tot een zichtbare en toegankelijke voorziening in de wijk. Daarmee levert zij een belangrijke bijdrage aan de doelen van Sterk voor Noord, zoals meer participatie, gelijke kansen en verbinding tussen inwoners.

De komst van deze voorziening biedt ook aanleiding om opnieuw te kijken naar de rol van de Tuinkamer van Noord. Beide locaties vervullen een ontmoetingsfunctie voor inwoners. Daarom onderzoeken we hoe beide plekken elkaar in de toekomst het beste kunnen aanvullen en versterken. Daarbij staan de behoeften van bewoners centraal, evenals een slim en effectief gebruik van de beschikbare maatschappelijke voorzieningen.

Doorontwikkeling gebiedsgericht werken

Gebiedsgericht werken is binnen Leidschendam-Voorburg volop in ontwikkeling. Met de vastgestelde piramide (zie afbeelding op pagina 10) is een belangrijke basis gelegd voor een gezamenlijke visie en werkwijze. De komende jaren werken we verder aan het verankeren van deze aanpak in de organisatie. Zo wordt gebiedsgericht werken niet alleen de taak van enkele medewerkers, maar een manier van werken voor de hele gemeente.

Voor Sterk voor Noord is dit een belangrijke ontwikkeling. De opgaven in Noord vragen om goede samenwerking tussen beleid, uitvoering en partners in de wijk. Door signalen en behoeften uit de wijk te verbinden aan beleid en uitvoering, kunnen we effectiever werken aan de opgaven in Noord. Daarmee ontstaat een stevige basis om de doelen van Sterk voor Noord te realiseren. Tegelijk blijven we aandacht houden voor duidelijke verantwoordelijkheden, voldoende mandaat en goede samenwerking binnen de organisatie.

Piramide van LV

Project: Verbonden & Betrokken
De Integrale Blik naar Buiten

Leidschendam-Voorburg

MISSIE
We streven naar een betrokken gemeenschap, waar het karakter van elke wijk tot uiting komt in het werk dat wij doen.

VISIE
De wijken in onze gemeente bruisen, waar iedereen zich thuis, gezien, gehoord en begrepen voelt. Alle inwoners en (maatschappelijke) organisaties, ondernemers nemen actief deel aan het gemeenschapsleven.

DEFINITIE
We streven naar maatwerk door aan te sluiten bij de leefwereld van de omgeving en gebruik te maken van diverse informatiebronnen. We staan open voor suggesties en bevorderen actief integrale samenwerking op alle niveaus, waarbij we rekening houden met de specifieke behoeften van elke wijk.

Benutten van beleidsvernieuwing

De komende jaren worden verschillende beleidsplannen binnen het sociaal domein vernieuwd of verder uitgewerkt. Denk aan beleid voor inburgering, sport, de bibliotheek, bestaanszekerheid, participatie en de Wmo. Ook veranderingen in wetgeving en nieuwe ambities uit het coalitieakkoord spelen hierbij een rol. Deze ontwikkelingen zijn randvoorwaardelijk om echt iets voor inwoners te kunnen veranderen omdat de gemeentelijke dienstverlening de basis vormt.

In het ruimtelijk domein wordt het beleid de komende jaren herzien op basis van de begin 2026 vastgestelde Omgevingsvisie 2050. Verschillende beleidsstukken worden vernieuwd en opgenomen in integrale omgevingsprogramma's. Wanneer de opgaven in een bepaald gebied erom vragen worden deze omgevingsprogramma's gebiedsgericht.

Dit biedt kansen om de uitgangspunten van Sterk voor Noord stevig te verankeren in het gemeentelijke beleid en de uitvoering. Daarbij kijken we gericht naar inwoners en wijken waar extra ondersteuning nodig is. We

investeren waar kansen ongelijk zijn en waar inwoners meer ondersteuning nodig hebben om mee te kunnen doen.

De inzet is ongelijk investeren waar sprake is van ongelijke kansen of ongelijke bestaanszekerheid. De aanknopingspunten in het beleid verschillen per onderwerp (bijvoorbeeld groepen huishoudens of groepen jongeren, scholen en inloopplekken in Leidschendam-Noord, nieuwe maatschappelijke initiatieven van onderop zoals Studielokalen enzovoorts).

De ervaringen uit Leidschendam-Noord gebruiken we actief als input bij de ontwikkeling van nieuw beleid. Zo sluiten beleid en uitvoering beter aan op wat inwoners in de praktijk nodig hebben. Op die manier versterken we niet alleen de resultaten in Noord, maar ook de gebiedsgerichte manier van werken binnen de gemeente. De komende jaren bieden daarmee een unieke kans om de beweging die binnen Sterk voor Noord is ingezet verder te versterken en duurzaam te verankeren in de reguliere werkwijze van de gemeente.

Programma Duurzaamheid versterkt Sterk voor Noord

Het programma Duurzaamheid en Sterk voor Noord versterken elkaar. Investeringen in een duurzame wijk dragen niet alleen bij aan klimaatdoelen, maar maken de leefomgeving ook prettiger, gezonder en betaalbaarder voor inwoners.

Duurzaamheidsmaatregelen kunnen helpen om energiekosten te verlagen en financiële zorgen te verminderen. Daarnaast zorgen meer groen, een aantrekkelijke openbare ruimte en aandacht voor klimaatadaptatie voor een gezondere en prettigere woonomgeving. Dit draagt ook bij aan ontmoeting, beweging en contact tussen bewoners.

De gebiedsgerichte aanpak van Sterk voor Noord biedt kansen om duurzaamheid dichter bij inwoners te brengen. Denk aan hulp bij woningisolatie, vergroeningsprojecten, duurzame bewonersinitiatieven en activiteiten die inwoners informeren en betrekken. Door beide programma's met elkaar te verbinden, werken we aan wijken die sociaal sterk, gezond en klaar voor de toekomst zijn. Zo draagt duurzaamheid direct bij aan de doelen van Sterk voor Noord: meer bestaanszekerheid, gelijke kansen en een fijne en veilige leefomgeving voor alle inwoners.

Enkele voorbeelden:
- Het renovatieproject Neve van WoonInvest
- De versnellingsaanpak duurzaamheid maatschappelijk vastgoed in De Heuvel

Relatie met fysiek

De samenhang tussen fysieke en sociale opgaven wordt de komende jaren verder versterkt. Investeringen in woningen, vastgoed en de openbare ruimte worden integraal afgewogen in relatie tot de behoeften en ontwikkelingen in de wijk. Daarbij ontwikkelen we gezamenlijk een gedeeld beeld van hoe fysieke en sociale interventies elkaar kunnen versterken.
Zo werken we stapsgewijs toe naar een integrale aanpak, waarin sociale, huisvestings- en duurzaamheidsdoelen vanaf de start in samenhang worden beschouwd. Door investeringen en maatregelen te verbinden, vergroten we de maatschappelijke meerwaarde voor inwoners en de leefbaarheid van de wijk.

Doorontwikkeling vastgoedorganisatie als kans

In 2026 is het vastgoedbeleid van de gemeente vastgesteld en staan het implementeren van dit beleid en het inrichten van een passende organisatie op de agenda. De verdere ontwikkeling van de vastgoedorganisatie biedt kansen om gemeentelijke ambities beter te ondersteunen. Door binnen de organisatie meer capaciteit en expertise te richten op het verbinden van ruimtevraagstukken, beschikbare huisvesting en toekomstige ontwikkelingen, behoefte aan plekken voor ontmoeting en sociale hulp- en dienstverlening, ontstaat een sterker overzicht van vraag en aanbod binnen de vastgoedportefeuille. Hierdoor kan tijdig worden ingespeeld op maatschappelijke behoeften en kunnen huisvestingsvraagstukken integraal worden meegenomen in ruimtelijke- en beleidsmatige ontwikkelingen. Deze ontwikkeling biedt tegelijkertijd belangrijke aanknopingspunten voor het realiseren van de doelen voor Noord. Een beter inzicht in de benodigde en beschikbare ruimte maakt het mogelijk om maatschappelijke voorzieningen, initiatieven en ontwikkelingen effectiever te faciliteren. Daarmee wordt vastgoed niet alleen beheerd, maar ook strategisch ingezet als instrument om gebiedsdoelen en maatschappelijke opgaven te ondersteunen.

Aanpak Frisolaan

De ervaringen uit de Frisolaan-aanpak laten zien dat een integrale straat-, flat- of complexgerichte aanpak een waardevolle aanvulling kan zijn op het gebiedsgericht werken. Een kans is om deze werkwijze breder toe te passen, waarbij een gebiedsprojectleider samen met bewoners en partners, op basis van data en signalen uit de wijk, werkt aan leefbaarheid, veiligheid en sociale samenhang. Daarbij kan zowel worden ingezet op vraagstukken als armoede en GGZ-problematiek als op het benutten van de kracht, talenten en initiatieven van bewoners. Integrale regieteams en 1 regisseur bij multiproblematiek kunnen hierbij bijdragen aan een samenhangend en effectieve uitvoering.

7. Aanpak per opgave

7.1 Jeugd, jongeren en onderwijs

Ambitie (lange termijn – 2041)
Jeugdigen die opgroeien in Leidschendam-Noord hebben gelijke kansen op het ontwikkelen van talenten en vaardigheden.

Huidige situatie en inzichten
De afgelopen jaren is geïnvesteerd in onder andere een plus op de voorschoolse educatie, taalondersteuning en ouderbetrokkenheid.

Belangrijke resultaten:
- Groei van taal- en coachingprogramma's voor kinderen: Stichting Studielokalen geeft wekelijks ongeveer 80 kinderen Nederlandse les en sociaal-emotionele coaching. Inmiddels doen de kinderen het beter op school en zitten zij beter in hun vel. Ook zijn de ouders van deze kinderen betere gesprekspartners op school over hun kind en weten ouders de weg beter te vinden naar ondersteuning.
  Ook is Stichting Studielokalen een taalprogramma begonnen voor ouders en hun jonge kinderen samen, 'Voor jou en je kind', om ouders nog meer te betrekken bij de ontwikkeling van hun kinderen.
- Op IKEC De Waterlelie hebben groepen ouders van kleuters dezelfde lessen gehad als hun kleuters, waardoor zij thuis ook aandacht kunnen besteden aan wat de kinderen hebben geleerd. Ook heeft de brugfunctionaris een rekenprogramma opgezet voor ouders die niet kunnen, maar wel willen leren rekenen
- Eerste stappen in samenwerking tussen onderwijs en zorg: Stichting Studielokalen wordt uitgenodigd bij zorgoverleggen op school (multidisciplinaire teams) om hun input en perspectief te geven op de ontwikkeling van kinderen. Hierdoor is in een aantal gevallen afgeweken van het advies om jeugdhulp in te zetten en in plaats daarvan kinderen te koppelen aan sport en coaching.

Tegelijkertijd zien we:
- Dat er versnippering in aanbod is rondom school, op het gebied van taal- en naschoolse activiteiten. Veel nieuw aanbod wordt ontwikkeld zonder een analyse te doen van het bestaande aanbod en wat al werkt voor de groepen in Noord
- Dat er veel druk ligt op scholen. Scholen in Noord hebben zoveel extra taken naast het reguliere lesprogramma, dat veel leerkrachten het zwaar hebben
- Dat er behoefte is aan veilige plekken en perspectief voor jongeren. Er zijn weinig ontmoetingsplekken in Noord en vooral jongeren hebben daar last van

Doelen 2027–2029
- Meer kinderen starten goed voorbereid aan school. Zij hebben de taalvaardigheden en de sociaal-emotionele ontwikkeling die daarvoor nodig is
- Kinderen ontwikkelen hun talenten optimaal op en na school
- Ouders zijn sterker betrokken bij de ontwikkeling van hun kind op school en thuis
- Jongeren ervaren meer perspectief op een vervolgopleiding of werk
- Jongeren hebben minder kans om uit te vallen voordat zij een startkwalificatie hebben
- Er wordt minder overlast ervaren van jongeren door inwoners

Basis (wat is er al en loopt door)
- Voorschoolse educatie (VE en VE+) stimuleren, vanuit de wettelijke taken rondom onderwijsachterstanden en de doelen uit het Actieplan Jeugd
- Verrijkte schooldag/ brede schoolactiviteiten op de 3 scholen. Op 9 scholen met een hoge achterstandsscore vindt het brede schoolaanbod al plaats in de gemeente. Dit aanbod wordt per school vormgegeven door Sport en Welzijn
- Jongerenwerk en doorstroombegeleiding, via de wettelijke taken rondom leerplicht en doorstroompunt

- Samenwerking binnen de Lokale Educatieve Agenda om de pedagogische basis te versterken

Beoogde resultaten

- Meer kinderen leren goed praten en beheersen de (Nederlandse en thuis) taal
- Meer kinderen kunnen zich handhaven in een groep als zij aan groep 3 beginnen
- Meer kinderen nemen deel aan het buitenschoolse aanbod
- Meer kinderen hebben een gezond gewicht en hebben een positief zelfbeeld
- Meer jongeren ervaren meer toekomstperspectief
- Inwoners ervaren minder overlast van jongeren

7.1.1 Integrale aanpakken vanuit het programma

Opgave jeugd, jongeren en onderwijs

Aanpak 1:
Taal voor een goede start

Cijfers voor Leidschendam-Noord

Kinderen van 0 tot 17 jaar in particuliere huishoudens tot 110% van het sociaal minimum (wijkatlas, 2024)

27% De Heuvel Noord
26% Prinsenhof hoog
8% LV

Aantal geïndiceerde peuters voor voorschoolse educatie (VE) (Peutermonitor, Q3 2026)
27 De Heuvel/ Amstelwijk
39 Prinsenhof
285 LV

Deelname geïndiceerde peuters aan VE (Peutermonitor, Q3 2026)

70% De Heuvel/ Amstelwijk
77% Prinsenhof
68% LV

De aanleiding

In Leidschendam-Noord willen we dat alle kinderen de kans krijgen om zich goed te ontwikkelen en met een stevige basis aan het basisonderwijs te beginnen. Taal speelt hierbij een belangrijke rol. In Noord wonen inwoners met meer dan 100 verschillende nationaliteiten. Voor veel kinderen is Nederlands niet de thuistaal. Ook is voorlezen en taalstimulering niet in elk huishouden standaardpraktijk. Hierdoor ontstaat het risico dat kinderen al op jonge leeftijd een taalachterstand oplopen. Wanneer kinderen moeite hebben met taal, kunnen zij op school minder goed laten zien wat zij kunnen. Dit kan gevolgen hebben voor hun ontwikkeling, zelfvertrouwen en kansen later in hun leven.

De ambitie van Sterk voor Noord is dat ieder kind, ongeacht achtergrond of thuissituatie, gelijke kansen krijgt om zich te ontwikkelen en mee te doen.

De doelgroep

Deze aanpak richt zich op:
- Jonge kinderen van 0 tot en met 6 jaar in Leidschendam-Noord
- Ouders en verzorgers van deze kinderen
- Gezinnen waarbij risico bestaat op een taal- of ontwikkelingsachterstand
- Gezinnen die minder gemakkelijk gebruikmaken van bestaande voorzieningen

Het plan

De aanpak richt zich op het versterken van taalontwikkeling van jonge kinderen en het vergroten van de betrokkenheid van ouders. In de basis zijn er diverse partners bezig met het bewust maken van het belang van taalontwikkeling bij ouders. Ouders worden ondersteund bij voorlezen, praten en spelen met hun kind. Zij doen dat met diverse methodieken en hebben hun eigen vindplaatsen.

De aanpak bestaat uit het bundelen van kennis, het samen leren over effecten en samen het bereik vergroten:
- Partners met elkaar verbinden zodat zij beter samenwerken en naar elkaar doorverwijzen
- Bestaande methoden versterken en beter benutten
- Kennis uitwisselen over effectiviteit van bestaand taal- en opvoedaanbod
- Vroegtijdig signaleren wanneer extra ondersteuning nodig is bij kinderen
- Zorgen voor een goede aansluiting tussen opvang, onderwijs, welzijn en zorg

We bouwen voort op wat er al is. De kracht van deze aanpak zit niet in het ontwikkelen van nieuwe projecten, maar in het verbinden van bestaande voorzieningen, kennis en netwerken in Noord.

Sluit aan op programma doelstelling

Deze aanpak draagt direct bij aan de volgende programmadoelstellingen:

- Meer kansengelijkheid voor de jeugd in Leidschendam-Noord
- Meer kinderen starten zonder (taal- en ontwikkel) achterstand op de basisschool
- Meer ouders zijn betrokken bij de ontwikkeling van hun kind
- Een betere doorgaande ontwikkellijn van voorschool naar school tot werk

Welke praktische problemen pakken we aan?

Voor ouders en kinderen maakt deze aanpak verschil doordat drempels worden weggenomen.

- Ouders weten niet altijd wat er van hun kind verwacht wordt op de basisschool
- Ouders kennen het beschikbare ondersteuningsaanbod niet
- Kinderen gaan niet altijd naar voorschoolse voorzieningen
- Ouders vinden het lastig om hun kind thuis te ondersteunen
- Organisaties kennen elkaars aanbod onvoldoende
- Kansen voor samenwerking en doorverwijzing worden onvoldoende benut

Door deze knelpunten aan te pakken vergroten we de ontwikkelkansen van kinderen en versterken we de positie van ouders.

De ambitie

We willen dat ieder kind in Leidschendam-Noord met gelijke kansen aan het basisonderwijs begint. Op langere termijn draagt deze aanpak bij aan:

- Betere taalvaardigheden
- Meer ontwikkelkansen voor kinderen
- Grotere ouderbetrokkenheid
- Minder onderwijsachterstanden
- Meer kansengelijkheid
- Betere maatschappelijke participatie van gezinnen

Hiermee werken we aan de ambitie van Sterk voor Noord: een kansrijke toekomst voor alle kinderen en gezinnen in Noord.

Resultaten en monitoring

We monitoren

- Het aantal kinderen die deelnemen aan voorschoolse voorzieningen
- Het aantal doorverwijzingen naar passend aanbod
- Deelname aan aanvullende taal- en opvoedactiviteiten door ouders en kinderen
- Ontwikkeling van kinderen op taal en andere ontwikkeldoelen op school

Hierbij leggen we het verband met de indicatoren uit de Sterk voor Noord monitor. Op basis van de resultaten wordt de aanpak jaarlijks geëvalueerd en waar nodig bijgesteld.

Met welke partners:

De aanpak wordt uitgevoerd in samenwerking met:

- Gemeente Leidschendam-Voorburg
- Vlietkinderen
- Basisscholen De Margriet, De Trampoline en De Waterlelie
- Jeugdgezondheidszorg
- Bibliotheek aan de Vliet
- Stichting Studielokalen
- Taalaanbieders zoals Foxtaal en Taalmaatjes
- Brugfunctionarissen

Opgave jeugd, jongeren en onderwijs

Aanpak 2:
Doorontwikkeling naschools aanbod rijke schooldag

Cijfers voor Leidschendam-Noord

Kinderen die zelf (zeer) tevreden zijn over het leven (rapportcijfer 8 of hoger) (JGZ, groep 7, 2025/2026)

81% Leidschendam-Noord
82% LV

Rapportcijfer speelmogelijkheden kinderen tot 12 jaar (wijkatlas, 2025)26)

6,6 De Heuvel Noord
7,7 Amstelwijk
7,8 Prinsenhof hoog
7,4 LV

De aanleiding

Niet alle kinderen in Leidschendam-Noord krijgen dezelfde kansen. Sommige gezinnen hebben minder mogelijkheden om hun kinderen mee te laten doen aan activiteiten zoals sport, cultuur of huiswerkbegeleiding. Tegelijkertijd is er veel aanbod in de wijk, maar bereikt dit niet altijd de kinderen die er het meeste baat bij hebben.

Daarom wil Sterk voor Noord werken aan een sterke en samenhangende rijke schooldag. Zo krijgt ieder kind de kans om talenten te ontwikkelen, nieuwe vaardigheden te leren, gezond op te groeien en mee te doen in de samenleving.

De doelgroep

Deze aanpak richt zich op kinderen van 4 tot 12 jaar die wonen of naar school gaan in Leidschendam-Noord.

Speciale aandacht gaat uit naar:
- Kinderen uit gezinnen met beperkte financiële middelen
- Kinderen die weinig deelnemen aan sport- of cultuuractiviteiten
- Kinderen die extra ondersteuning nodig hebben bij hun ontwikkeling
- Kinderen die opgroeien in kwetsbare huishoudens

Het plan

We ontwikkelen een gebiedsgericht naschools aanbod rondom de scholen in Leidschendam-Noord. Hierbij werken scholen, gemeente, Sport en Welzijn en wijkpartners samen aan één samenhangend programma van activiteiten na schooltijd.

De aanpak bestaat uit:
- Het uitbreiden van sport-, cultuur-, techniek- en ontwikkelactiviteiten na schooltijd
- Het verbinden van bestaand aanbod in school en wijk
- Het inzetten van één gezamenlijke wijkcoördinator
- Het bereiken van kinderen die nu weinig deelnemen aan activiteiten
- Het versterken van de verbinding tussen school, ouders en wijk
- Het organiseren van een warme overdracht naar bestaande sport- en cultuurverenigingen
- Het afstemmen van aanbod tussen scholen en partners

Door een centrale coördinatie en gezamenlijke programmering ontstaat meer samenhang, minder organisatorische druk voor scholen en een beter bereikbaar aanbod voor kinderen en ouders.

Sluit aan op programma doelstelling

Deze aanpak draagt direct bij aan de volgende programmadoelstellingen:

- Meer deelname van kinderen aan sport, cultuur en ontmoetingsaanbod
- Kinderen ontdekken en ontwikkelen hun talenten en vaardigheden en krijgen zo meer toekomstperspectief
- Betere aansluiting tussen school, thuis en wijk

Welke praktische problemen pakken we aan?

Voor kinderen en gezinnen maakt deze aanpak verschil doordat bestaande knelpunten worden weggenomen.

Voorbeelden:

- Kinderen nemen niet deel aan activiteiten vanwege kosten of gebrek aan informatie
- Het aanbod is versnipperd en moeilijk te vinden
- Scholen hebben onvoldoende capaciteit om activiteiten te organiseren
- Talenten van kinderen worden onvoldoende ontdekt en ontwikkeld
- Kinderen bewegen te weinig
- Ouders kennen bestaande voorzieningen onvoldoende
- Kinderen missen kansen op sociale contacten buiten school

Door deze knelpunten aan te pakken krijgen kinderen meer mogelijkheden om zich breed te ontwikkelen en talenten te ontdekken.

De ambitie

Wij willen dat ieder kind in Leidschendam-Noord kan deelnemen aan een rijke schooldag waarin leren, ontmoeten, bewegen en ontwikkelen samenkomen.

Op langere termijn draagt deze aanpak bij aan:

- Meer kansengelijkheid
- Betere schoolprestaties
- Meer sport- en cultuurdeelname
- Een gezondere leefstijl
- Sterkere sociale samenhang in de wijk
- Grotere betrokkenheid van ouders
- Meer ontwikkelkansen voor kinderen en jongeren

Hiermee werken we aan de gezamenlijke ambitie van Sterk voor Noord: een kansrijke toekomst voor alle kinderen in Leidschendam-Noord.

Resultaten en monitoring

We monitoren:

- Het aanbod en de diversiteit van georganiseerde activiteiten
- Deelname van kinderen (uit kwetsbare gezinnen) aan sport- en cultuuractiviteiten
- Tevredenheid van kinderen, ouders en scholen
- Doorstroom naar regulier aanbod van sport- en cultuurverenigingen

Hierbij leggen we het verband met de indicatoren uit de Sterk voor Noord monitor. Op basis van de resultaten wordt de aanpak jaarlijks geëvalueerd en waar nodig bijgesteld.

Met welke partners:

De aanpak wordt uitgevoerd in samenwerking met:

- Scholen en kinderopvang in Leidschendam-Noord
- Sport en Welzijn
- Gemeente Leidschendam-Voorburg
- Bibliotheek aan de Vliet
- Aanbieders van sport en cultuur
- BSO-organisaties
- Wijkpartners
- Maatschappelijke organisaties binnen Sterk voor Noord
- Elke partner levert vanuit zijn eigen expertise een bijdrage aan een sterk, samenhangend en toegankelijk naschools aanbod

Opgave jeugd, jongeren en onderwijs

Aanpak 3:
Jongerenperspectief en veilige ontmoetingsplekken

Cijfers voor Leidschendam-Noord

Rapportcijfer voorzieningen/ activiteiten voor jongeren (wijkatlas, 2025)

6,4 De Heuvel / Amstelwijk
6,7 Prinsenhof
6,7 LV

De aanleiding

In Leidschendam-Noord groeit een groep jongeren op die behoefte heeft aan veilige ontmoetingsplekken, positieve rolmodellen en activiteiten die bijdragen aan hun ontwikkeling. Tegelijkertijd ervaren inwoners al langere tijd hinder door groepen jongeren in de openbare ruimte, waaronder bij portieken, bergingen en galerijen. Dit beïnvloedt hun gevoel van veiligheid en de leefbaarheid in de wijk.
Het aantal ontmoetingsplekken voor jongeren is beperkt of tijdelijk en jongeren maken niet altijd voldoende gebruik van bestaande voorzieningen. Overlast kan mede ontstaan wanneer positieve alternatieven ontbreken of duidelijke en voorspelbare kaders voor gewenst gedrag niet voldoende aanwezig zijn. Daarom verbinden we het verminderen van overlast aan het bieden van ontwikkelkansen, passende ontmoetingsplekken en positieve begrenzing. Jongeren, ouders en inwoners worden actief betrokken bij het begrijpen van de situatie en het ontwikkelen van oplossingen die aansluiten bij de wijk.

Het plan

De aanpak begint met een gezamenlijke, data-gedreven analyse van meldingen, signalen en ervaringen. Jongeren, ouders, inwoners en professionals brengen samen in beeld waar en wanneer hinder ontstaat, welke behoeften en oorzaken daarachter liggen. De aanpak bestaat uit:

- Realiseren en programmeren van veilige ontmoetingsplekken voor jongeren
- Combineren van talentontwikkeling, coaching en preventie
- Versterken van de samenwerking tussen jongerenwerk, onderwijs en veiligheidspartners
- Vroegtijdig signaleren van risico's en ondersteuningsvragen
- Vergroten van de betrokkenheid van jongeren bij hun wijk
- Bieden van passende begeleiding aan risicojongeren
- Stimuleren van deelname aan sport, cultuur, onderwijs en werk
- Ontwikkelen van voorzieningen die aansluiten bij de wensen van jongeren

De doelgroep

Deze aanpak richt zich op jongeren in Leidschendam-Noord.

Specifieke aandacht gaat uit naar:

- Jongeren tussen circa 10 en 27 jaar
- Risicojongeren
- Jongeren die ondersteuning nodig hebben bij hun ontwikkeling
- Jongeren die behoefte hebben aan een veilige ontmoetingsplek
- Jongeren die beperkt deelnemen aan sport, cultuur, onderwijs of werk
- Jongeren die opgroeien in een kwetsbare situatie

Waar mogelijk worden ouders en verzorgers betrokken bij de analyse, activiteiten en begeleiding.

Sluit aan op programma doelstelling

Deze aanpak draagt direct bij aan de volgende programmadoelstellingen:

- Jongeren groeien veilig op
- Meer jongeren ontdekken en ontwikkelen hun talenten
- Meer jongeren hebben een startkwalificatie en/of een baan
- Voorkomen van jonge aanwas en jeugdcriminaliteit
- Inwoners ervaren minder (jongeren)overlast

De ambitie

Wij willen dat jongeren in Leidschendam-Noord beschikken over veilige plekken waar zij elkaar kunnen ontmoeten, zichzelf kunnen ontwikkelen en werken aan hun toekomst.

Op langere termijn draagt deze aanpak bij aan:

- Meer perspectief voor jongeren
- Grotere maatschappelijke participatie
- Meer talentontwikkeling
- Minder jeugdoverlast
- Sterkere sociale netwerken
- Meer verbondenheid met de wijk
- Meer vertrouwen tussen jongeren, inwoners en professionals
- Een veiligere en leefbare buurt

Hiermee werken we aan de gezamenlijke ambitie van Sterk voor Noord: een veilige, kansrijke en toekomstbestendige wijk voor alle inwoners.

Welke praktische problemen pakken we aan?

Voor jongeren maakt deze aanpak verschil doordat concrete belemmeringen worden weggenomen.

Voorbeelden:

- Jongeren beschikken niet altijd over een veilige ontmoetingsplek
- Jongeren ervaren een gebrek aan positieve vrijetijdsbesteding
- Talenten van jongeren blijven onbenut
- Jongeren ervaren onvoldoende perspectief op opleiding of werk
- Risicojongeren worden niet altijd vroegtijdig bereikt
- Jongeren voelen zich onvoldoende gehoord bij ontwikkelingen in hun wijk
- Overlastlocaties kennen een beperkte positieve aanwezigheid van professionals
- Jongeren missen soms begeleiding bij persoonlijke ontwikkeling

Door deze knelpunten aan te pakken vergroten we de kans dat jongeren positief participeren, hun talent ontwikkelen en zich verbonden voelen met hun wijk.

Hierbij leggen we het verband met de indicatoren uit de Sterk voor Noord monitor. Op basis van de resultaten wordt de aanpak jaarlijks geëvalueerd en waar nodig bijgesteld.

Met welke partners:

- Jongerenwerk (Gro-up)
- VO-scholen en hun partners
- Jongerenzelforganisaties
- Gemeente Leidschendam-Voorburg
- Politie
- Sport en Welzijn
- Woej
- Sportverenigingen
- Cultuurpartners
- Stichting Studielokalen
- Wijkprofessionals
- Jongeren en hun ouders

Resultaten en monitoring

We monitoren:

- Aantal jongeren dat deelneemt aan groepsactiviteiten (talentontwikkeling)
- Aantal jongeren dat gebruikmaakt van individuele coaching- en begeleidingstrajecten
- Aantal jongeren met of zonder startkwalificatie
- Ervaringen van jongeren met de ontmoetingsplekken
- Ervaren sociale veiligheid door jongeren en bewoners
- Ontwikkeling van jeugdgerelateerde overlastmeldingen (gemeente, Politie)
- Voortgang van de ontwikkeling en programmering van de jongerenlocatie

7.2 Financiële zelfredzaamheid en taal

Ambitie (2041)
Inwoners zijn financieel zelfredzaam en doen mee naar vermogen aan de samenleving.

Huidige situatie en inzichten
Er is geïnvesteerd in:
- Taalondersteuning
- Participatiebegeleiding
- Ondersteuning bij schulden
- Ondernemersloket

Inzichten:
- Taal is cruciaal voor participatie en werk
- Behoefte aan samenhangend aanbod
- Inwoners hebben behoefte aan laagdrempelige ondersteuning

Doelen 2027–2029
- Meer inwoners beheersen de Nederlandse taal
- Meer inwoners zijn aan het werk en/of doen actief mee aan de samenleving
- Minder bewoners hebben schulden of leven in armoede en meer bewoners zijn financieel zelfredzaam.

Basis en doorlopende projecten
- Taalhuis en taalaanbod, onder andere inzetten op ouder en kind
  Samenwerking vanuit het Taalhuis is een belangrijke basis om alle inwoners te bereiken met het juiste taalaanbod.
  Bibliotheek aan de Vliet het Taalhuis, wat een herkenbare en fysieke plek in de bibliotheek is, waar inwoners terecht kunnen voor hulp met taal, rekenen en digitale vaardigheden. Vanuit het Taalhuis worden daarnaast diverse activiteiten voor inwoners georganiseerd die bijdragen aan het maatschappelijke doel van de bibliotheek. Daarnaast is het taalketenoverleg er, dat de samenwerking tussen taalpartners versterkt. Vanuit aanbestedingen en de subsidieregelingen zijn er verschillende partijen in de gemeente waar inwoners de taal kunnen leren of verbeteren. Zo zijn er ook specifieke partijen verbonden voor de verschillende inburgeringsroutes.
- Participatieconsulenten spreekuur
  Het spreekuur wordt vooralsnog voortgezet door de participatieconsulent om laagdrempelig inwoners te spreken en op weg te helpen naar een verdere stap in participatie en de ondersteuning vanuit de gemeente op gebied van minimaregelingen en schuldhulp.
- Schuldhulpverlening en PING-loket
  De aandacht voor het voorkomen en vroegtijdig signaleren van schuldenproblematiek in Leidschendam-Noord blijft bestaan. Het Beleidsplan Schuldhulpverlening 2025-2028 zet in op een toegankelijk en passend hulpaanbod, preventie, vroegsignalering en een sterke samenwerking met maatschappelijke partners, zodat financiële problemen zoveel mogelijk worden voorkomen of in een vroeg stadium kunnen worden aangepakt.
  Vanuit de samenwerkingsovereenkomst tussen Kredietbank Nederland en de gemeente biedt de Kredietbank het PING-loket aan op maandagochtend bij het Sociaal Servicepunt, waar inwoners terecht kunnen met vragen en zorgen over geldzaken. Het PING-loket in de Tuinkamer van Noord vormt een aanvulling op deze dienstverlening en biedt inwoners een laagdrempelige toegang tot informatie, advies en ondersteuning. De spreekuren zijn op maandag in de bibliotheek en op woensdag in de Tuinkamer.
- De afdeling WIJZ heeft divers aanbod om inwoners te ondersteunen in hun stappen richting werk. Een deel van de trajecten die kunnen worden ingezet vanuit WIJZ, worden verzorgd door partners van Sterk voor Noord.
- Ondernemersloket
  De samenwerking met Hogeschool Inholland is het ondernemersloket tot stand gekomen. Vanuit het team Economie wordt dit nu breed ingezet.
- Samenwerking met Hogeschool Inholland loopt door en studenten werken op verschillende plekken in de wijk mee zoals bij het SSP en het ondernemersloket.
- In samenwerking met de Haagse Hogeschool Lectoraat Urban Ageing zijn werksessies georganiseerd rondom de maatschappelijke participatie van ouderen ter voorbereiding op een mogelijk onderzoeksplan dat aansluit bij de praktijk en de behoeften van

ouderen en betrokken organisaties, dit in het kader van de werkplaats Sociaal Domein Hoge Scholen. Dit wordt gefinancierd door het ministerie van VWS.
- Voortzetten aanpak proeftuin, in het project Leidschendam Werkt!
- Voorzieningen zoals de Ooievaarspas en Schoolspullenpas zijn beschikbaar voor inwoners met een bijstandsuitkering. Heeft ook als doel meer jongeren deel te laten nemen aan het verenigingsleven. Extra aandacht om deze regelingen onder de aandacht te brengen wordt ingezet.
- Aansluiten bij uitkomsten onderzoek (eind 2026) ondernemersbeleid en indien van toepassing, pilot uitvoeren in Sterk voor Noord.
- Extra aandacht bij beleidsontwikkeling rondom taal, participatie en werk op ongelijk investeren.

Beoogde resultaten
- Aantal inwoners (inclusief jongeren) dat schuldhulpverlening nodig heeft wordt minder
- Aantal terugvallen van inwoners na volledig afgeronde schuldhulptrajecten wordt minder
- Het aandeel inwoners uit Noord in de bijstand wordt minder
- Er wordt meer gebruik gemaakt van minimaregelingen en inwoner en partner vinden elkaar vaker fysiek
- Zowel Nt1'ers als Nt2'ers leren de taal- en digitale vaardigheden die zij nodig hebben
- Meer ondernemers zijn begeleid bij hun ondernemerschap
- Meer actieve inwoners met bijstandsuitkering zijn uit de bijstand gekomen door het starten van een onderneming

7.2.1 Integrale aanpakken vanuit het programma

Opgave financiële zelfredzaamheid

Aanpak 1:
Leidschendam-Noord werkt!

Cijfers voor Leidschendam-Noord

Huishoudens met geregistreerde problematische schulden (CBS, 2025 jan)

13,0% De Heuvel /Amstelwijk
14,4% Prinsenhof
8,5% LV

Huishoudens met een lopende bijstandsuitkering van minimaal 1 jaar (wijkatlas, 2025).

18% De Heuvel Noord
5% Amstelwijk
15% Prinsenhof hoog
4% LV

Inwoners die aangeven meestal voldoende mee te kunnen doen in de samenleving (wijkatlas, 2025)

68% De Heuvel /Amstelwijk
57% Prinsenhof
71% LV

Inwoners die soms of meestal moeite hebben met financieel rondkomen (wijkatlas, 2025)

30% De Heuvel /Amstelwijk
38% Prinsenhof
17% LV

De aanleiding

In Leidschendam-Noord wonen inwoners die graag willen werken, maar ondanks hun motivatie geen passende baan vinden. Partners signaleren dat er sprake is van taalbelemmeringen, een gebrek aan netwerk, onvoldoende erkenning van diploma's uit het buitenland, psychische kwetsbaarheid of andere omstandigheden die de stap naar werk bemoeilijken.
Tegelijkertijd zien partners dat veel inwoners actief zijn als vrijwilliger, maar niet doorstromen naar betaald werk. De ambitie van Sterk voor Noord is dat inwoners meer kansen krijgen om mee te doen in de samenleving en economisch zelfstandig worden.
De participatieconsulenten, die ingezet zijn in Leidschendam-Noord, signaleren dat inwoners met een uitkering meer aandacht en ondersteuning kunnen gebruiken om hun participatiepotentieel ten volle te benutten.
Het project 'Proeftuin naar werk' zoals we deze in 2025-2026 hebben ingezet, is hierbij nuttig gebleken.

Het plan

De aanpak bestaat uit:

- Het actief benaderen van inwoners die willen werken
- Het in kaart brengen van talenten, kansen en belemmeringen
- Het organiseren van werkervaringsplekken
- Het versterken van taalvaardigheden
- Het inzetten van netwerken van partners en werkgevers
- Het bieden van maatwerk per inwoner
- Het verbinden van inwoners aan bestaande voorzieningen en ondersteuning

De aanpak wordt uitgevoerd in de wijk en sluit aan bij bestaande netwerken en initiatieven van Sterk voor Noord. De eerder opgedane ervaring met proeftuin naar werk wordt voortgezet en uitgebreid. Ook wordt gekeken of de begeleiding van inwoners zonder uitkering die een eigen onderneming willen starten, kan worden geïntensiveerd.

De doelgroep

Deze aanpak richt zich op inwoners van Leidschendam-Noord die willen werken of een volgende stap willen zetten richting werk.
Specifieke aandacht gaat uit naar:

- Nieuwe Nederlanders
- Inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt
- Langdurig werkzoekenden
- Inwoners die vrijwilligerswerk doen maar willen doorgroeien
- Inwoners met beperkte taalvaardigheden
- Inwoners die door persoonlijke omstandigheden ondersteuning nodig hebben

Sluit aan op programma doelstelling

Deze aanpak draagt direct bij aan de volgende programmadoelstellingen:

- Meer inwoners beheersen de Nederlandse taal
- Meer inwoners zijn aan het werk en/of doen actief mee in de samenleving
- Minder inwoners hebben schulden, leven in armoede
- Meer inwoners zijn financieel zelfredzaam

Welke praktische problemen pakken we aan?

Voor inwoners maakt deze aanpak verschil doordat concrete belemmeringen worden weggenomen.

Voorbeelden:

- Inwoners weten niet welke talenten zij hebben
- Inwoners hebben geen professioneel netwerk
- Diploma's worden niet erkend
- Inwoners spreken onvoldoende Nederlands
- Inwoners ervaren psychische of sociale problemen
- Inwoners blijven langdurig afhankelijk van een uitkering
- Inwoners blijven hangen in vrijwilligerswerk zonder perspectief op een betaalde baan

Door deze knelpunten aan te pakken krijgen inwoners meer kansen op economische zelfstandigheid en maatschappelijke participatie.

De ambitie

Wij willen dat meer inwoners van Noord duurzaam deelnemen aan de arbeidsmarkt en actief meedoen in de samenleving.

Op langere termijn draagt deze aanpak bij aan:

- Minder armoede
- Meer financiële zelfredzaamheid door onder andere te weten waar men terecht kan met (hulp)vragen
- Betere gezondheid
- Meer toekomstperspectief voor gezinnen
- Meer kansengelijkheid voor kinderen

Hiermee werken we aan de gezamenlijke ambitie van Sterk voor Noord: een kansrijke toekomst voor alle inwoners van Leidschendam-Noord.

Resultaten en monitoring

We monitoren onder andere:

- Aantal inwoners die deelnemen aan taal- of ontwikkeltrajecten
- Aantal inwoners die doorstromen naar werk
- Aantal inwoners die vrijwilligerswerk verruilt voor betaald werk
- Ervaringen van deelnemende inwoners en partners

Hierbij leggen we het verband met indicatoren uit de Sterk voor Noord monitor. Op basis van de resultaten wordt de aanpak jaarlijks aangescherpt.

Met welke partners:

- Sport en Welzijn
- Woej
- VOSS
- Gemeente Leidschendam-Voorburg
- Bibliotheek aan de Vliet
- Taalscholen
- Werkgevers uit de regio
- Werkservicepunt Haaglanden
- Overige partners Sterk voor Noord
- Hogeschool Inholland

7.3 Fijn en veilig wonen

Ambitie
Een veilige, schone en prettige leefomgeving waarin inwoners zich thuis voelen.

Huidige situatie en inzichten
Er is vooruitgang geboekt op:
- Afvalaanpak
- Sociale cohesie
- Aanwezigheid in de wijk
- Aanwezigheid van jongerenwerkers op straat

Tegelijkertijd blijven uitdagingen bestaan op het gebied van:
- Overlast
- Criminaliteit
- Sociale samenhang

Doelen 2027–2029
- Minder overlast en criminaliteit
- Sterkere sociale cohesie
- Schonere leefomgeving

Basis en doorlopende projecten
Een opsomming van beleid dat als uitgangspunt dient bij de uitvoerings-plannen. Zie voor een volledig overzicht www.lv.nl/beleid-en-visie:
- Omgevingsvisie 2050
- Volkshuisvestingsprogramma Leidschendam- Voorburg 2026- 2030
- Huisvestingsverordening 2023
- Prestatieafspraken huurdersorganisaties en gemeente 2026 - 2029
- Beleidsregels urgentieverklaringen 2023

- Bestedingsplan Langer zelfstandig wonen Leidschendam-Voorburg 2021-2030
- Het Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid 2023-2026
- Raadsvoorstel Budgetaanvraag Businesscase sociale woningbouw 2020 (amendement)

- Ambtelijk advies BC sociale woningbouw vanuit Versterkingsprogramma Leidschendam-Noord
- Convenant huisvesting kwetsbare groepen Leidschendam-Voorburg 2025
- Lokale Energie Strategie
- Transitievisie Warmte
- Ruimtelijke visie De Heuvel
- Buurtvisie De Groene Heuvel: Ruimtelijke verkenning en Cultuurhistorische waardering

- Speelruimte plan 2016-2025
- Visie op sport en bewegen
- Nota Omgevingskwaliteit Leidschendam-Voorburg
- Groenstructuurplan
- Groenbeheerplannen
- Groenactieplan 2024-2026

- Detailhandels- en horecastructuurvisie
- Beleidsregels terrassen gemeente Leidschendam- Voorburg 2023
- Horecanota 2011
- Beleid over ondersteunende horeca in detailhandel 2011

- Inrichtingscriteria inzamelvoorzieningen afval (2016)
- Beleidsvisie Grip op grondstoffen
- Uitvoeringsplan grip op grondstoffen
- APV-verordening

- Damoclesbeleid 2017
- Uitvoeringsplan mensenhandel 2025 - 2027
- De aanpak van jeugdgroepen is door de afdeling VTH vernieuwd
- Convenant Zorg en veiligheid 2026
- Sociaal kompas
- Visie jongerenwerk 2026-2030
- Cultuurvisie

Doorlopende acties uit vorige periode
- Ontmoetingsruimte De Tuinkamer van Noord
  Na opening van de nieuwe Bibliotheek in Noord wordt bekeken of de Tuinkamer open moet blijven.
- Buurtvaders
- Woonfraude
  Vooruitlopend op het gemeentelijke beleid worden door de betrokken partners haalbare acties alvast uitgevoerd in de wijken van Leidschendam-Noord.
- De weesfietsen van Noord
- Bondgenoten
- Gebiedsregisseur met extra leefbaarheidstaken voor het gebied van Noord.
  De inzet van een gebiedsregisseur met leefbaarheidstaken wordt de komende jaren voortgezet.
- Aanpak afval en leefbaarheid vanuit de gemeente- Integrale Leefbaarheid Actie (ILA)
  De ILA wordt ook de komende jaren uitgevoerd, waarbij de regie bij afdeling Veiligheid Toezicht en Handhaving (VTH) ligt. Er wordt zeer nauw wordt samengewerkt met de gebieds-en leefbaarheidsregisseur en partners in de wijk.
- Jongerenwerk
  Vanaf 2026 is er gestart met een integrale brede opdracht aan het jongerenwerk. In 2026 is deze aanpak uitgerold. Deze wordt nog nader bijgesteld in de komende periode. De opdracht aan het jongerenwerk wordt gemonitord, ook in relatie tot de doelen van het programma Sterk voor Noord.
- Aanpak ondermijning
  Dit is een aanpak die na de opstart bij de afdeling Veiligheid Toezicht en Handhaving (VTH) belegd is en gemonitord wordt. Deze aanpak draagt bij aan de doelstellingen van het programma.
- Aanpak Frisolaan
  De in 2026 gestarte aanpak project Frisolaan loopt ook de komende jaren door.
- Begin 2027 zal de aanpak van overlastgevende jongeren in de openbare ruimte doorontwikkeld worden.
- In de Lokale Prestatie Afspraken zijn afspraken opgenomen over de leefbaarheid. Die ook de doelen van Sterk voor Noord ondersteunen, zoals een integrale aanpak per complex.

Resultaten
- Meer verbondenheid
- Meer bewonersinitiatieven
- Minder overlast door jongeren
- Minder criminaliteit
- Schonere wijk

7.3.1 Integrale aanpakken

Opgave Fijn en veilig wonen

Aanpak 1:
Sociale cohesie en community building

Cijfers voor Leidschendam-Noord

Rapportcijfer prettig wonen in de buurt (wijkatlas, 2025)

7,1 Leidschendam-Noord
8,1 LV

Score sociale cohesie (wijkatlas, 2025)

5,2 Leidschendam-Noord
6,2 LV

Inwoners die zich thuis voelen bij de mensen in de buurt (wijkatlas, 2025)

30% De Heuvel /Amstelwijk
39% Prinsenhof
59% LV

Inwoners die het eens zijn met de stelling dat mensen in de buurt elkaar nauwelijks kennen (wijkatlas, 2025)

43% De Heuvel /Amstelwijk
33% Prinsenhof
25% LV

De aanleiding

In Leidschendam-Noord gebeurt al veel. Tegelijkertijd is het lastig om initiatieven duurzaam te borgen in de wijk. Veel initiatieven ontstaan vanuit professionals, terwijl nog onvoldoende duidelijk is of deze aansluiten bij wat inwoners zelf belangrijk vinden en waar zij eigenaarschap voor willen nemen.

De doelgroep

De primaire doelgroep bestaat uit inwoners van Leidschendam-Noord. Daarbij is specifiek aandacht voor inwoners die nu minder worden bereikt door bestaande initiatieven en voorzieningen.

Daarnaast zijn bewoners die energie voelen om mee te denken, initiatief te nemen of mede-eigenaarschap te dragen belangrijk binnen het traject.

Professionals en wijkpartners vormen een belangrijke 2e doelgroep, omdat zij een rol hebben in het ondersteunen, verbinden en mogelijk maken van bewonersinitiatieven.

Het plan

- Er wordt met de inwoners van de wijk De Heuvel een Participatief Actie Onderzoek (PAO) opgestart. Dit wordt geen losstaand behoefteonderzoek, maar een lerend traject waarin inwoners, professionals en gemeente samen onderzoeken, leren en handelen. Het traject start met:
- Het aansluiten bij bestaande initiatieven en structuren in Leidschendam-Noord
- Het vormen van een kerngroep van bewoners en professionals
- Minimaal 30 interviews of verdiepende gesprekken met bewoners;
- Een bredere bewonersbijeenkomst
- Verdiepende buurtgespreksbijeenkomst
- Het gezamenlijk duiden van de opgehaalde signalen
- Het uitvoeren van kleine acties of experimenten om te ontdekken wat werkt

Sluit aan op programma doelstelling

Deze aanpak draagt direct bij aan de volgende programmadoelstellingen:

- Meer wijkbewoners voelen zich verbonden met elkaar en met hun wijk

Welke praktische problemen pakken we aan?

- Initiatieven sluiten niet altijd voldoende aan bij de behoeften en leefwereld van inwoners
- Veel initiatieven worden vanuit professionals georganiseerd, waardoor eigenaarschap bij inwoners beperkt kan blijven
- Het is onvoldoende duidelijk welke inwoners worden bereikt en welke groepen buiten beeld blijven
- Er is behoefte aan meer inzicht in waar energie, vertrouwen en initiatiefkracht onder inwoners aanwezig zijn
- Bestaande initiatieven en organisaties zijn nog niet altijd voldoende met elkaar verbonden
- Er is een risico dat nieuwe voorzieningen, zoals de ontmoetingsplek in De Heuvel, vooral een professioneel aanbodpunt worden in plaats van een plek van en voor de wijk
- Er is behoefte aan een aanpak waarmee succesvolle initiatieven duurzaam kunnen worden geborgd

Met welke partners:

- Bewoners van De Heuvel
- Bewonersorganisaties
- Gemeente Leidschendam-Voorburg
- Welzijnsorganisaties

De ambitie

De ambitie is dat inwoners van Leidschendam-Noord meer invloed en eigenaarschap ervaren over wat er in hun wijk gebeurt. Door niet vóór inwoners te bepalen wat nodig is, maar samen met inwoners te onderzoeken wat belangrijk en kansrijk is, ontstaat een betere aansluiting tussen bewoners, professionals en gemeente.

Op langere termijn moet dit leiden tot:

- Meer bewonersinitiatief
- Sterkere sociale verbindingen
- Meer eigenaarschap van inwoners
- Betere aansluiting van initiatieven op de leefwereld van inwoners
- Duurzame borging van succesvolle initiatieven
- Een ontmoetingsplek in De Heuvel die daad-werkelijk door en met de wijk wordt ontwikkeld

Resultaten en monitoring

We monitoren onder andere:

- De voortgang van het Participatief Actie Onderzoek (PAO)
  - Of er in het 1e jaar van het PAO minimaal 30 bewonersinterviews of verdiepende gesprekken hebben plaatsgevonden
  - Het ontstaan van een kerngroep van bewoners en professionals die gedurende het traject samen leert
  - Of er een bewonersbijeenkomst en een mogelijke buurtgespreksbijeenkomst heeft plaatsgevonden
  - Inzicht in welke initiatieven goed aansluiten bij inwoners en welke minder
- Gegevens over sociale cohesie uit de bewonersenquête (wijkatlas)

Hierbij leggen we het verband met indicatoren uit de Sterk voor Noord monitor. Op basis van de resultaten wordt de aanpak jaarlijks aangescherpt.

Opgave Fijn en veilig wonen

Aanpak 2:
Jonge aanwas

Cijfers voor Leidschendam-Noord

Inwoners die vinden dat een van de belangrijkste problemen in de buurt overlast van jongeren is (wijkatlas, 2025)

34% De Heuvel /Amstelwijk
38% Prinsenhof
18% LV

Rapportcijfer veilig voelen door inwoners (wijkatlas, 2025)

6,9 De Heuvel /Amstelwijk
6,7 Prinsenhof
7,7 LV

Inwoners die zich altijd veilig voelen in de buurt (wijkatlas, 2025)

22% De Heuvel /Amstelwijk
14% Prinsenhof
30% LV

De aanleiding

Niet alle jongeren in Leidschendam-Noord groeien op met dezelfde kansen. Armoede, schulden, problemen binnen gezinnen, beperkte kansen op onderwijs en werk en negatieve rolmodellen kunnen ervoor zorgen dat jongeren kwetsbaar zijn voor criminaliteit en ondermijnende netwerken.

Tegelijkertijd zijn er veel jongeren met talenten en ambities die baat hebben bij extra ondersteuning en kansen om zich te ontwikkelen.

Voor het thema Jonge Aanwas ligt er een mooie aanpak. Inmiddels gaat de afdeling VTH hier ook mee aan de slag. Om doublures te voorkomen, lijkt het logisch eerst inzicht te krijgen in wat vanuit de lijnorganisatie wordt opgepakt. Zodra duidelijk is welke inzet VTH gaat leveren, bekijken we of dit voldoende aansluit bij de opgave in Noord. Op basis daarvan kunnen we vervolgens bepalen of aanvullende inzet vanuit het programma nodig en wenselijk is.

Het plan

De aanpak wordt in 4 samenhangende stappen ontwikkeld. Eerst wordt een datagedreven analyse uitgevoerd op basis van openbare bronnen, gemeentelijke gegevens, signalen van partners en bestaande onderzoeken. Vervolgens worden de uitkomsten verdiept met onderzoek naar oorzaken, risico- en beschermende factoren, de leefwereld van jongeren, gezag, ronseling en de invloed van formele en informele netwerken. Daarna formuleren jongeren, ouders, gemeente en partners gezamenlijk doelen, maatregelen, rollen, verantwoordelijkheden, monitoring en borging. Na bestuurlijke besluitvorming start de uitvoering van een samenhangende combinatie van preventieve, en repressieve maatregelen, waaronder het versterken van perspectief en weerbaarheid, de opvoedkracht van gezinnen, vroegsignalering, samenwerking en het verstoren en verzwakken van criminele netwerken. In alle stappen worden jongeren en ouders actief betrokken bij het begrijpen van de problematiek, het maken van keuzes en waar mogelijk de uitvoering.
De aanpak wordt ontwikkeld en uitgevoerd samen met jongeren, ouders, maatschappelijke partners en de gemeente en sluit aan bij de bestaande opgaven van Sterk voor Noord.

De doelgroep

Deze aanpak richt zich op jongeren die risico lopen om in aanraking te komen met criminaliteit of ondermijnende netwerken.
Specifieke aandacht gaat uit naar:

- Risicojongeren
- Jonge aanwas
- Jongeren die dreigen door te groeien naar zwaardere criminaliteit
- Jongeren tussen circa 8 en 27 jaar
- Ouders en verzorgers van deze jongeren
- Jongeren die opgroeien in kwetsbare omstandigheden

De exacte afbakening van de doelgroep wordt nader vastgesteld op basis van de analyse- en onderzoeksfase.

Sluit aan op programma doelstelling

Deze aanpak draagt direct bij aan de volgende programmadoelstellingen:

- Jongeren groeien veilig op
- Minder jeugdcriminaliteit en overlast
- Meer perspectief voor jongeren
- Meer deelname aan onderwijs, werk, sport en maatschappelijke activiteiten
- Sterkere gezinnen en sociale netwerken
- Meer sociale veiligheid en leefbaarheid in de wijk
- Versterking van weerbaarheid tegen ondermijning en criminaliteit

De ambitie

We willen dat jongeren in Leidschendam-Noord veilig opgroeien, hun talenten ontwikkelen en perspectief ervaren op een positieve toekomst. Op langere termijn draagt deze aanpak bij aan:

- Minder instroom van jongeren in criminaliteit
- Minder doorgroei naar zwaardere vormen van criminaliteit
- Meer ontwikkelkansen voor jongeren
- Sterkere gezinnen en sociale netwerken
- Een veiligere en leefbare wijk
- Meer vertrouwen in onderwijs, overheid en maatschappelijke organisaties
- Meer maatschappelijke participatie van jongeren

Hiermee werken we aan de gezamenlijke ambitie van Sterk voor Noord: een veilige, kansrijke en toekomstbestendige wijk voor alle inwoners.

Met welke partners:

De aanpak wordt uitgevoerd in samenwerking met:

- Gemeente Leidschendam-Voorburg
- Politie
- Woningcorporaties
- Scholen en onderwijsinstellingen
- Gro-up
- Woej
- Sport en Welzijn
- Stichting Studielokalen
- IBCE
- Wijkprofessionals

Welke praktische problemen pakken we aan?

De precieze aard en omvang van de problematiek wordt in de analyse- en onderzoeksfase nader vastgesteld. Op basis van beschikbare gegevens en signalen van jongeren, ouders en professionals richten we ons in ieder geval op:

- Jongeren hebben onvoldoende zicht op hun talenten, mogelijkheden en perspectief op onderwijs, werk en participatie
- Jongeren krijgen niet altijd tijdig passende ondersteuning bij problemen thuis, op school, in hun vrije tijd of in de wijk
- Ouders en verzorgers kunnen behoefte hebben aan ondersteuning bij de opvoeding, begeleiding en weerbaarheid van hun kinderen
- Risico's en beschermende factoren binnen gezin, school, vrije tijd, sociale netwerken en wijk zijn onvoldoende integraal in beeld
- Signalen van kwetsbaarheid, ronseling, criminele beïnvloeding en doorgroei worden niet altijd vroegtijdig herkend, gedeeld of opgevolgd
- Criminele netwerken, negatieve rolmodellen en de aantrekkingskracht van status en snelle verdiensten kunnen jongeren beïnvloeden
- Positieve rolmodellen, veilige ontmoetingsplekken en toegankelijke ontwikkelmogelijkheden zijn niet voor alle jongeren voldoende beschikbaar
- Jongeren, ouders, professionals en organisaties beschikken nog niet over één gezamenlijk beeld en een samenhangende aanpak
- Niet alle jongeren worden bereikt door het bestaande aanbod; de hiaten en verbetermogelijkheden zijn nog onvoldoende bekend
- De invloed van formeel en informeel gezag, online omgevingen en lokale, regionale en landelijke netwerken op jongeren is nog onvoldoende inzichtelijk

Met het feitenbeeld en de verdiepende wijkanalyse bepalen we samen met jongeren, ouders en partners welke problemen prioriteit krijgen en welke preventieve, ondersteunende en repressieve maatregelen het meest kansrijk zijn.

Resultaten en monitoring

Zoals beschreven onder ‘het plan’ wordt monitoring op een later moment verder uitgewerkt. We monitoren onder andere:

- De voortgang van de beoogde analyse en het verdiepende onderzoek
- Deelname van jongeren, ouders en gezinnen aan nader te bepalen activiteiten
- Ervaringen van jongeren, ouders, gezinnen en partners

Hierbij leggen we het verband met indicatoren uit de Sterk voor Noord monitor. Op basis van de resultaten wordt de aanpak jaarlijks aangescherpt.

Opgave Fijn en veilig wonen

Aanpak 3:
Afval

Cijfers voor Leidschendam-Noord

Inwoners die vinden dat een van de belangrijkste problemen in de buurt rommel op straat is (wijkatlas, 2025)

56% De Heuvel /Amstelwijk
56% Prinsenhof
28% LV

Inwoners die vinden dat de buurt schoon is (wijkatlas, 2025)

34% De Heuvel /Amstelwijk
35% Prinsenhof
63% LV

Inwoners die vinden dat weinig tot geen dingen kapot zijn in de buurt (wijkatlas, 2025)

55% De Heuvel /Amstelwijk
52% Prinsenhof
75% LV

De aanleiding

Een schone, veilige en prettige leefomgeving is belangrijk voor de kwaliteit van leven van inwoners van Leidschendam-Noord. In verschillende buurten ervaren bewoners overlast van grofvuil dat naast containers of op andere ongewenste plekken wordt geplaatst. Dit zorgt voor een rommelig straatbeeld, extra zwerfafval en gevoelens van verloedering. Binnen Sterk voor Noord werken gemeente, bewoners en partners daarom samen aan een aanpak die bijdraagt aan een schonere en aantrekkelijkere wijk.

De doelgroep

Deze aanpak richt zich op alle inwoners van Leidschendam-Noord.
Specifieke aandacht gaat uit naar:

- Bewoners rondom locaties waar veel grofvuiloverlast voorkomt
- Bewoners van hoogbouwlocaties
- Nieuwe inwoners die nog niet bekend zijn met de afvalregels
- Bewonersinitiatieven die bijdragen aan een schone wijk
- Sleutelfiguren en actieve bewoners die andere inwoners kunnen bereiken.

Het plan

De aanpak bestaat uit:

- Duidelijke communicatie over de regels voor het aanbieden van grofvuil
- Binnen het huidige beleid mogelijkheden zoeken om overlast van grofvuil tegen te gaan
- Het combineren van inzameling met ontmoeting en bewonerscontact
- Het inzetten van grondstofcoaches en voorlichting
- Een straatgerichte aanpak op locaties waar de overlast het grootst is
- Samenwerking met bewoners, partners en woningcorporaties waarbij we nadrukkelijk aansluiten bij de bestaande initiatieven (volgens de ABCD-methode[1])
- Het monitoren en verbeteren van de aanpak op basis van ervaringen en resultaten

De aanpak sluit aan bij de gebiedsgerichte werkwijze van Sterk voor Noord en draagt bij aan een leefbare, veilige en aantrekkelijke woonomgeving.

[1] **De ABCD-methodiek (Asset Based Community Development)** is een aanpak voor gemeenschapsontwikkeling die vertrekt vanuit de sterke punten, talenten en hulpbronnen van een buurt of dorp, in plaats van te focussen op problemen en tekorten.

Sluit aan op programma doelstelling

Deze aanpak draagt direct bij aan de volgende programmadoelstellingen:

- Een schonere openbare ruimte
- Minder ervaren overlast in de wijk
- Meer betrokkenheid van inwoners bij hun leefomgeving
- Een aantrekkelijkere en veiligere woonomgeving
- Sterkere samenwerking tussen bewoners en partners
- Verbetering van de leefbaarheid in Leidschendam-Noord

De ambitie

Wij willen dat inwoners van Leidschendam-Noord wonen in een schone, veilige en aantrekkelijke leefomgeving waarin grofvuil op de juiste manier wordt aangeboden en bewoners actief bijdragen aan hun buurt.
Op langere termijn draagt deze aanpak bij aan:

- Een betere leefbaarheid in de wijk
- Een veiligere openbare ruimte
- Meer betrokkenheid van inwoners
- Meer trots op de buurt
- Sterkere samenwerking tussen bewoners en partners
- Een positieve ontwikkeling van de leefomgeving in Noord

Hiermee werken we aan de gezamenlijke ambitie van Sterk voor Noord: een kansrijke, veilige en prettige leefomgeving voor alle inwoners van Leidschendam-Noord.

Met welke partners:

De aanpak wordt uitgevoerd in samenwerking met:

- Gemeente Leidschendam-Voorburg
- Avalex
- Vidomes
- WoonInvest
- Handhaving
- Bewoners en sleutelfiguren
- Wijkpartners van Sterk voor Noord

Elke partner levert vanuit zijn eigen expertise een bijdrage aan een schone en leefbare wijk.

Welke praktische problemen pakken we aan?

Voor inwoners maakt deze aanpak verschil doordat zichtbare overlast in de woonomgeving wordt verminderd.

Voorbeelden:

- Bewoners ervaren een minder schone en veilige woonomgeving
- Het niet volgens de regels aanbieden van het grofvuil, wat zorgt voor vervuiling
- Bewoners kennen de aanbiedregels onvoldoende
- Afval trekt extra afval en zwerfvuil aan
- Bewoners ervaren een minder schone en veilige woonomgeving
- Inwoners weten niet altijd waar zij terecht kunnen met grofvuil
- Meldingen over vervuiling nemen toe

Door deze knelpunten aan te pakken ontstaat een schonere wijk waarin inwoners zich prettiger voelen en meer verantwoordelijkheid nemen voor hun leefomgeving.

Resultaten en monitoring

We monitoren onder andere:

- Aantal meldingen over grofvuil
- Aantal locaties met structurele overlast
- Gebruik van de centrale aanbiedlocaties
- Aantal deelnemers aan ophaaldagen
- Ervaringen van bewoners
- Signalen van partners en sleutelfiguren

Hierbij leggen we het verband met indicatoren uit de Sterk voor Noord monitor. Op basis van de resultaten wordt de aanpak jaarlijks aangescherpt.

8. Organisatie en programmateam

Organisatie, uitvoering en borging

Voor de uitvoering van de opgaven van het programma Sterk voor Noord wordt gewerkt met een integrale projectorganisatie per opgave zoals hierboven beschreven, waarin verschillende disciplines vanuit de gemeente en betrokken partners samenwerken aan de realisatie van de doelstellingen. De uitvoering vindt nadrukkelijk plaats binnen de gemeentelijke organisatie én bij de uitvoerende partners in de wijk. Door zoveel mogelijk aan te sluiten bij bestaande netwerken, werkwijzen en initiatieven kunnen resultaten ook op langere termijn worden voortgezet.

Rollen en verantwoordelijkheden binnen het programmateam

De gemeente Leidschendam-Voorburg verzorgt het programmamanagement. Hieronder vallen onder andere de programmasturing, de financiële monitoring, de bestuurlijke afstemming, rapportages over de voortgang en de ondersteuning van de programmaorganisatie.

- **Communicatie**
  Verantwoordelijk voor de strategie en uitvoering van de communicatie richting bewoners, partners en andere betrokkenen. Ook ondersteunt communicatie bij participatie, kennisdeling en het zichtbaar maken van resultaten.

- **Projectleider per opgave**
  De projectleiders zijn verantwoordelijk voor de voorbereiding, uitvoering, coördinatie en monitoring van de verschillende opgaven en projecten. Zij bewaken de planning, het budget en de voortgang, zorgen voor afstemming tussen betrokken partijen en sturen op het behalen van de afgesproken doelen.

- **Gebieds- en leefbaarheidsregisseur**
  De gebieds- en leefbaarheidsregisseur vormt de schakel tussen de wijk, bewoners, partners en de gemeente. Signalen, ontwikkelingen en kansen uit de wijk worden verbonden aan de uitvoering van het programma.

Uitvoering en continuïteit

Activiteiten en projecten worden zoveel mogelijk uitgevoerd door de gemeentelijke teams en maatschappelijke partners die hier ook op langere termijn bij betrokken blijven. Zo blijft kennis behouden en ontstaat eigenaarschap binnen de organisaties.

Bij nieuwe initiatieven, pilots en projecten wordt vanaf het begin gekeken hoe succesvolle aanpakken kunnen worden voortgezet. Daarbij is aandacht voor verantwoordelijkheid, capaciteit, financiering en aansluiting op bestaande werkwijzen.

Borgen van resultaten

Een belangrijk uitgangspunt is dat succesvolle resultaten niet verdwijnen als een project stopt. Daarom wordt bij de start van ieder project nagedacht over hoe de aanpak kan worden voortgezet.

Bij het uitwerken van projecten wordt standaard gekeken naar:

- Welke organisatie of partner verantwoordelijk wordt
- Welke mensen en middelen nodig zijn
- Aansluiting op bestaand beleid en bestaande processen
- Het vastleggen en delen van kennis en ervaringen
- Evaluatie van resultaten en besluitvorming over voortzetting hoe het duurzaam onderdeel kan worden van de manier waarop gemeente en partners werken

9. Samenwerking en governance

De governance van het programma is gericht op duidelijke verantwoordelijkheden, gezamenlijke sturing en een effectieve samenwerking tussen de partners. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen de bestuurlijke samenwerking met externe partners en de interne gemeentelijke sturing op de uitvoering van de opgaven. Het programma kent een meerjarige aanpak, waarbij afspraken worden gemaakt over doelen, resultaten, inzet van capaciteit en monitoring.

Bestuur

Het programmabestuur bestaat uit vertegenwoordigers van de gemeente en belangrijke samenwerkingspartners. Het bestuur bepaalt de gezamenlijke koers en bespreekt de voortgang van de opgaven. Ook stelt het bestuur prioriteiten en houdt het zicht op het behalen van de programmadoelstellingen.

Gemeentelijke stuurgroep

Naast het programmabestuur is er vanaf 2027 een interne gemeentelijke stuurgroep ingericht. Deze stuurgroep is verantwoordelijk voor de gemeentelijke bijdrage aan het programma. Ook zorgt zij ervoor dat verschillende beleidsgebieden, programma's en teams binnen de gemeente goed samenwerken.
De stuurgroep stelt kaders en prioriteiten vast, maakt keuzes over de inzet van capaciteit en middelen en neemt besluiten over gemeentelijke vraagstukken binnen het programma. Wanneer de uitvoering vastloopt of er ontstaan knelpunten, dan helpt de stuurgroep om oplossingen te vinden en de voortgang te bewaken. Daarnaast ziet de stuurgroep erop toe dat succesvolle werkwijzen en resultaten worden geborgd binnen de gemeentelijke organisatie.

Gezamenlijke monitoring en bijsturing

De voortgang van het programma wordt periodiek gemonitord en bouwt voort op de voorgaande programmamonitor uit 2025. De eerstvolgende programmamonitor wordt opgeleverd in het najaar van 2028, het uitvoeringsplan wordt jaarlijks gemonitord. Gemeente en partners bespreken samen de resultaten, ontwikkelingen en aandachtspunten. Als dat nodig is, worden de aanpak, inzicht of prioriteiten aangepast.

Besluitvorming en voortgang

Besluiten worden genomen op de plek waar de verantwoordelijkheid ligt. Project- en werkgroepen nemen besluiten over de dagelijkse uitvoering. Onderwerpen die meerdere opgaven raken, worden besproken in de gemeentelijke stuurgroep. Wanneer de uitvoering vastloopt of er verschillende belangen spelen, neemt de stuurgroep besluiten om de voortgang te waarborgen. Belangrijke strategische keuzes en gezamenlijke besluiten worden voorgelegd aan het programmabestuur, deze worden vooraf aan bestuursvergadering ook aan de stuurgroep voorgelegd zodat zij het algemeen bestuur kunnen adviseren.

10. Financiën

Voor Sterk voor Noord is voor 2027–2029 een indicatief totaalbudget van € 1.750.000 beschikbaar: € 650.000 in 2027 en € 565.000 per jaar in 2028 en 2029. In 2027 is € 350.000 bestemd voor programma- en personeelskosten en € 300.000 voor de uitvoering van de integrale aanpakken. De verdeling van het uitvoeringsbudget over de 3 opgaven wordt jaarlijks vastgesteld op basis van urgentie, maatschappelijke impact, uitvoerbaarheid en voortgang. Waar mogelijk wordt het programmabudget aangevuld met reguliere gemeentelijke middelen, subsidies en bijdragen van partners. De besteding wordt gedurende de looptijd gemonitord en kan worden bijgesteld wanneer resultaten of ontwikkelingen in de wijk daar aanleiding toe geven.

Jaar	Indicatief budget
2027	€ 650.000
2028	€ 565.000
2029	€ 565.000
Totaal 2027–2029	**€ 1.780.000**

10.1 Verdeling algemeen budget

Voor 2027 bestaat het algemene budget uit programmakosten inclusief personeelskosten en een uitvoeringsbudget voor de inhoudelijke aanpakken. Voor 2028 en 2029 wordt deze verdeling jaarlijks nader bepaald op basis van de voortgang, resultaten en prioriteiten.

Budgetonderdeel 2027	Bedrag	Toelichting
Programmakosten inclusief personeelskosten	€ 350.000	Programmamanagement, projectleiding per opgave, financiële monitoring, bestuurlijke afstemming, communicatie en ondersteuning van de projectorganisatie.
Uitvoeringsbudget	€ 300.000	Inzet voor de integrale aanpakken binnen de drie opgaven, exclusief aanvullende financiering uit reguliere budgetten, subsidies en bijdragen van partners.
Totaal 2027	**€ 650.000**	

10.2 Indicatieve verdeling per opgave van het budget van Sterk voor Noord excl. bijdragen van partners en fondsen

Opgave	Integrale aanpakken uit dit uitvoeringsplan	Budget 2027–2029
Jeugd, jongeren en onderwijs	Taal voor een goede start; doorontwikkeling naschools aanbod en rijke schooldag; jongerenperspectief en veilige ontmoetingsplekken.	€ 75.000
Financiële zelfredzaamheid en participatie	Leidschendam-Noord werkt! Inclusief taal- en ontwikkeltrajecten, participatie, toeleiding naar werk en verbinding met schuldhulpverlening en minimaregelingen.	€ 75.000
Fijn en veilig wonen	Sociale cohesie en community building; aanpak jonge aanwas; afval en leefbaarheid.	€ 150.000

10.3 Financiële uitgangspunten en sturing

- De financiële inzet wordt jaarlijks gekoppeld aan concrete activiteiten, beoogde resultaten en een realistische planning per opgave.
- Bij de verdeling van het uitvoeringsbudget wordt gekeken naar urgentie, verwachte maatschappelijke impact, uitvoerbaarheid, samenhang tussen opgaven en mogelijkheden voor structurele borging.
- Bestaande gemeentelijke budgetten en wettelijke taken vormen zoveel mogelijk de basis. Het programmabudget wordt aanvullend en gericht ingezet waar extra samenhang, innovatie of versnelling nodig is.
- Aanvullende financiering kan bestaan uit subsidies, bijdragen van maatschappelijke partners, woningcorporaties en andere programma's, waaronder duurzaamheid en gebiedsgericht werken.
- De projectleiders bewaken per opgave de besteding en voortgang. Het programmateam verzorgt de financiële monitoring en rapporteert periodiek aan de gemeentelijke stuurgroep en het programmabestuur.
- Bij nieuwe initiatieven wordt vooraf beoordeeld welke kosten, capaciteit en structurele dekking nodig zijn. Voortzetting na de programmaperiode vraagt om tijdige afspraken over eigenaarschap en financiering.
- De verdeling per opgave kan gedurende de looptijd worden bijgesteld als resultaten, ontwikkelingen in de wijk of nieuwe financieringsmogelijkheden daartoe aanleiding geven.

Uitvoeringsplan 2027-2029

STERK VOOR NOORD